

Durant les lletanies que tradicionalment es resen al final del Sant Rosari, s'invoca la Mare de Déu amb aquesta curiosa expressió: «estel del matí».

En la seva obra *Puerta del cielo. Las letanías de la Virgen* (Madrid: Ciudad Nueva, 2001, pàg. 122), el Sr. Guillermo Pons relaciona aquesta invocació amb un versicle del llibre del Siràcida: «Era com l'estel del matí enmig dels núvols» (50,6). Perquè la Benaurada Verge Maria va satisfer «*el anhelo y la esperanza de quien aguarda un día sereno y luminoso después de una larga noche de espesas tinieblas*».

Certament, falten poques setmanes perquè tornem a escoltar l'exclamació amb què s'inicia la litúrgia de la paraula de la Missa del Gall: «El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum» (Is 9,1). I l'origen d'aquesta «gran llum» és el «sí» que la Verge Maria s'atreu a pronunciar el dia veritablement transcendental de l'Anunciació —com s'ha proclamat en l'Evangeli de la Santa Missa d'avui, «soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules» (Lc 1,38).

En aquest sentit, Sant John Henry Newman va defensar en unes meditacions sobre les lletanies de la Mare de Déu que «estel del matí» és un dels millors títols que pot atribuir-se-li per tres raons diferents. En primer lloc, perquè «l'estrella està al cel. Maria no té ara res a veure amb aquest món inferior. No hi ha cap canvi que afecti les estrelles, ni tampoc la violència del foc, de l'aigua, de la terra o de l'aire; i es mostren sempre brillants i meravelloses en totes les regions del globus terraquí a totes les races dels homes». En segon lloc, perquè «Maria, com les estrelles, roman per sempre tan brillant ara com el dia de la seva Assumpció, tan pura i tan perfecta ara com quan vingui el seu Fill per al Judici». I, en tercer lloc, perquè «el privilegi de Maria és ésser l'estrella del matí que anuncia el sol. Ella no brilla per si mateixa o de si mateixa, sinó que és el reflex del seu Redemptor i nostre Redemptor, i així el glorifica. Quan apareix en l'obscuritat, sabem que Ell està molt a prop» (*Meditaciones y Devociones*, Madrid: Edibesa, 2007, pàg. 80).

La fe cristiana està construïda a partir de dues nits santes —Nadal i Pasqua— en les quals es manifesta aquell «sol que ve del cel, per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau» (Lc 1,78-79). La litúrgia ho ha resumit amb autèntica elegància: «La nit del dolor s'obre a la llum pasqual del vostre Fill, mort i ressuscitat» (prefaci comú VIII).

La Verge Maria reflecteix en les nostres vides la llum indeficient —«la ciutat no necessita que la il·luminin el sol o la lluna, perquè la glòria de Déu l'omple de claror» (Ap 21,23)— que Ella va ajudar a portar al món. Per aquesta raó és escaient que l'invocuem com «estel del matí» quan resem el Sant Rosari, però també quan decorem les nostres cases i els nostres carrers amb aquest senyal astral que ha esdevingut un veritable símbol de les festes de Nadal.

Durant el segle XII, Sant Bernat de Claravall, abat de l'Orde del Cister i Doctor de l'Església, va promoure amb gran tenacitat la devoció per la Mare de Déu. En un dels seus sermons d'aquesta temàtica, va pronunciar unes frases que han esdevingut cèlebres: «¡Oh tu que et sents enfora de la terra ferma, arrossegat per les ones d'aquest món, enmig de les borrasques i les tempestats, si no vols sotsobrar, no treguis els ulls de la llum de l'Estrella, invoca Maria! Si s'aixequen els vents de les temptacions, si entropesses amb els esculls de les tribulacions, mira l'Estrella, invoca Maria». Quin bon propòsit per aquestes festes: cada vegada que vegem un estel, dirigim el nostre pensament cap a la Mare de Déu.